

Abstrakt

Východiska: Závislost na alkoholu je rozšířeným společenským problémem na celém světě. Země s alarmující prevalencí užívání alkoholu se snaží na tuto skutečnost reagovat. Systém péče léčby závislosti úzce souvisí s kontextem veřejného zdraví a zdravotnictví každé země, který jeho úlohu v zemi jasně definuje. Systém péče má v životě pacienta důležitou funkci neboť pacientovi zprostředkovává léčbu odpovídající jeho potřebám.

Cíl: Práce si klade za cíl popsat srovnání systémů léčby závislosti na alkoholu v České Republice, Belgii a Ugandě. Porozumění základním principům léčby v těchto vybraných zemích skrze kvalitativní výzkumné metody a pohled na výhody a nevýhody, které jednotlivé programy nabízí, je dílčím cílem práce.

Metody: Práce vychází z kvalitativní výzkumné metodiky. Výchozím bodem práce byla analýza interview uskutečněných Mgr. Davidem Kalemou s pacienty zdravotnických zařízení v Belgii a v Ugandě. Dále také polostrukturovaná interview s pacienty dvou psychiatrických nemocnic v ČR. Metoda výběru vzorku byla metoda záměrného výběru vzorku. Výzkum byl realizován s 12 respondenty z České republiky, 10 respondenty z Belgie a 10 respondenty z Ugandy. Získaná data byla analyzována dle postupů metody zakotvené teorie.

Výsledky: Jedním z významných zjištěných faktorů byla přítomnost přístupu case management v léčebném systému Belgie. Provázanost systému péče je v Belgii běžná, přičemž v České republice je zatím v procesu rozvoje, naopak v Ugandě se nevyskytuje vůbec. Významnou překážkou vstupu do léčby, se kterou se uživatelé potýkali ve všech třech zkoumaných zemích, byla kapacita psychiatrických nemocnic. Respondenti byli s léčbou spokojeni, za jednoznačně nejprospěšnější část léčebného programu považovali psychoterapii. Tento fakt potvrzuje literaturu hovořící o důležitosti psychoterapie v léčbě závislostí.

Závěr: Studie měla sloužit k porozumění základním principům léčby závislosti na alkoholu v České republice, Belgii a Ugandě. Práce umožnila hlubší nahlédnutí do léčby v jednotlivých zemích, s možností srovnání jednotlivých principů a postupů z pohledu pacientů zdravotnických zařízení. Přiblížení mezinárodních srovnání systémů léčby závislosti by měla sloužit jako inspirace odborníkům k dalšímu výzkumu, vzdělávání a k neustálému rozšiřování obzorů na mezinárodním poli léčby závislostí.

Klíčová slova: závislost na alkoholu, léčba závislosti na alkoholu, mezinárodní srovnání, alkoholismus ve východní Africe, alkoholismus v Evropě